

CRO Luchthaven Rotterdam

Betreft : Verslag bijeenkomst CRO luchthaven Rotterdam d.d. 15 dec. 2016

Aanwezig: Voorzitter : dhr. J. van der Vlist
Secretaris : dhr. E. Struch

Leden / plaatsvervangende leden / ambtelijke ondersteuning/ adviseurs:

Provincie Zuid-Holland : mw. A. Bom
Provincie Zuid-Holland : dhr. K. de Jong
Gemeente Rotterdam : dhr. R. van der Bolt
Gemeente Lansingerland : dhr. S. Fortuyn (t.m. punt 6)
Gemeente Lansingerland : mw. T. Dronkers
Gemeente Schiedam : mw. P. van Aaken
Rotterdam The Hague Airport : dhr. S. van der Kleij
Luchtverkeersleiding Nederland : dhr. W. Zuidveld
Gebruikers Grote Luchtvaart : dhr. H. Vos
Gebruikers Kleine Luchtvaart : dhr. O. Bal
Bedrijfsleven (VNO-NCW) : dhr. B. Mooren (t.m. punt 6)
Bewonersvertegenw. Lansingerland : mw. T. van de Coevering
Bewonersvertegenw. Rotterdam : dhr. J. Poot
Bewonersvertegenw. Schiedam : dhr. H. Lamphen
Natuur en Milieufederatie ZH : mw. S. Kuijpers
DCMR Milieudienst Rijnmond : dhr. R. Algra

Agendalid:

BTV : dhr. H. van Breemen *)

Afwezig:

Gemeente Schiedam : mw. L. Voogelaar
Gemeente Rotterdam : dhr. P. Langenberg
Gemeente Rotterdam : dhr. M. Schilperoord
Bewonersvertegenw. Schiedam : dhr. J. Witjes
Natuur en Milieufederatie ZH : dhr. A. Ouwehand

*) Een agendalid is geen lid van de CRO en neemt niet deel aan de vergadering.

1. Opening

Er zijn berichten van verhindering ontvangen van dhr. Langenberg en dhr. Witjes. Dhr. Schilperoord wordt vervangen door dhr. v.d. Bolt.

a. agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Ingekomen stukken

Op een vraag van mw. v.d. Coevering over de Capacity declaration Rotterdam The Hague Airport summer 2017 d.d. 29 september 2016 (stuk 3.3) antwoordt dhr. v.d. Kleij, dat de average penalty er altijd al in heeft gestaan.

De advertorial AD d.d. 15 oktober 2016 “60 jaar Rotterdam the Hague Airport” (stuk 3.4) is bij de stukken gevoegd op verzoek van dhr. Poot. Hij pleit ervoor om zuiver met informatie om te gaan, want volgens hem roept de directeur van de luchthaven in het artikel dingen die niet kloppen, zoals over de werkgelegenheid. Dhr. v.d. Kleij wijst erop, dat er een verschil is tussen de werkgelegenheid in de piekperiode en daarbuiten.

De vergadering stemt er mee in om het voorstel van de bewonersvertegenwoordigers aan de CRO d.d. november 2016 inzake “Klachten melding met App” (stuk 3.7) en de notitie van de NMZH aan de CRO d.d. 5 december 2016 inzake “Inzicht in concentraties ultrafijnstof RTHA” (stuk 3.8) de volgende keer te agenderen.

De ingekomen stukken worden verder voor kennisgeving aangenomen.

4. Verslagen

a. concept verslag overleg 6 oktober 2016

tekst:

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

naar aanleiding van:

- Punt 3: op het verzoek van mw. Kuijpers om in ieder geval een nieuwe afspraak te maken voor een presentatie over de trauma heli antwoordt de voorzitter dat dit uiteraard de bedoeling is.

b. actielijst

- Actie vergadering 2015 10 08 nr. 11: dhr. Poot vraagt naar de stand van zaken. De provincie geeft aan niet meer helemaal helder op het netvlies te hebben wat de bedoeling was. De voorzitter memoreert, dat het destijds ging om de vraag of de keuzes die LVNL maakt m.b.t. Schiphol, welke consequenties kunnen hebben voor de routes van en naar RTHA (en daarmee ook voor de omgeving), beïnvloedbaar zijn. Afsproken wordt, dat PZH dit in afstemming met de secretaris op papier zal zetten

(actie: **PZH/ secretaris**). Met deze nadere invulling vervalt de oorspronkelijke actie 2015 10 08 nr. 11.

- Actie vergadering 2016 10 06 nr. 7 (offerte opstellen voor in beeld brengen hinder door geluid van taxiënde vliegtuigen): de voorzitter heeft van de DCMR vernomen, dat deze organisatie gezien zijn positionering en rol dit soort opdrachten van de CRO niet kan aannemen. Eventueel zou wel een opdracht gegeven kunnen worden via het DB/AB. Alternatief is een andere organisatie met het onderzoek te belasten. Er volgt een discussie over de vraag welke partij dan opdrachtgever zou moeten zijn. Mw. Bom concludeert, dat de gemeenten in gesprek moeten gaan met de DCMR. Afsproken wordt, dat Lansingerland samen met Rotterdam bekijkt of en hoe (aan DCMR) een opdracht kan worden gegeven (actie: **Lansingerland/ Rotterdam**).

Er zijn geen verdere opmerkingen n.a.v. de actielijst.

c. vastgesteld verslag overleg 30 juni 2016

Er zijn geen opmerkingen n.a.v. het vastgesteld verslag.

5. Terug/voorblik BRR

Over de follow-up met betrekking tot het To70 rapport (Uitvoeringsplan Minimaliseren Geluidshinder) meldt Mw. Bom het volgende:

- 7 maatregelen zijn ingezet,
- 4 maatregelen zijn als onvoldoende kansrijk beoordeeld en derhalve afgevoerd,
- 10 maatregelen zijn voor uitvoering neergelegd bij RTHA.

Dhr. Poot zou graag een document zien waarin per maatregel de afwegingen worden vastgelegd die ten grondslag lagen aan de beslissing van de BRR om er wel of niet mee door te gaan. Afsproken wordt dat deze schriftelijke vastlegging de volgende vergadering van de CRO beschikbaar zal zijn (actie: **PZH**).

Mw. Bom meldt verder, dat de vele vragen die aan de verkenner RTHA zijn gesteld, op 8 december jl. zijn gepubliceerd op de website en nu worden bestudeerd.

Website:

<https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/verkeer-vervoer/luchtvaart/the-hague-airport/verkenner-rotterdam/>

Vragen:

https://www.zuid-holland.nl/publish/pages/14930/1_2_informatiekader_vragen.pdf

6. Luchthavenbesluit

a. stand van zaken/ vervolg proces/ planning luchthavenbesluit

De notitie “formele proces luchthavenbesluit” van de secretaris blijkt voldoende duidelijk en geeft geen aanleiding tot vragen.

Dhr. Schrijnen merkt nog op, dat er kennelijk geen beroep tegen het luchthavenbesluit mogelijk is. Dhr. v.d. Kleij voegt hieraan toe, dat dit alleen geldt voor een stelsel van samenwerkende luchthavens en dat de oorzaak is gelegen in de crisis- en herstelwet.

b. bevindingen verkenner en vervolg (presentatie dhr. J. Schrijnen)

De verkenner RTHA, dhr. Schrijnen geeft een presentatie (bijgevoegd).

Hij vertelt, dat er in totaal circa 350 vragen zijn binnengekomen. De bedoeling was zuivere vragen, geen meningen. De komende periode worden de vragen beantwoord. De antwoorden geven echter geen oplossingen. Bovendien zullen de antwoorden worden gegeven op een zeker meta-niveau en ze zullen niet gemeente specifiek zijn (dus niet gehinderden per gemeente e.d.).

De volgende stap is de vraag aan bestuurders:

- Wat wilt u eigenlijk?
- Wat zou u willen?

Dhr. Schrijnen heeft zich verdiept in de governance (zie presentatie). Hij constateert, dat RTHA zelf in het hele plaatje eigenlijk weinig te vertellen heeft. De regio heeft formeel geen rol, maar is nu wel aan zet.

De verkenner ontwaart de volgende stuurknoppen, waaraan gedraaid kan worden:

- EU-regelgeving m.b.t. het gebruik van de luchthaven,
- Eigenaar en exploitant,
- Maatschappelijk vervoer (trauma heli, e.d.),
- Omgang met gehinderden (ook de empathische kant),
- Regionale RO (A13/A16, e.d.),
- Governance afspraken over het hele pakket.

c. inhoudelijke discussie (aan de hand van notitie voorzitter)

De voorzitter opent de inhoudelijke discussie.

Dhr. v.d. Kleij vindt het een gemiste kans dat het aspect economie in de notitie niet genoemd wordt. De vraag is hoe het economisch belang van de luchthaven versterkt kan worden. De voorzitter begrijpt de opmerking, maar wijst er wel op dat de uitbreidingsaanvraag op zich is ingegeven door het economisch belang.

blok 1 (stuurknoppen):

De voorzitter vraagt de CRO of de door de verkenner geïdentificeerde stuurknoppen inderdaad de stuurknoppen zijn.

Dhr. Fortuyn merkt op, dat zodra het advies boven water komt, de politiek zich ermee gaat bemoeien. En dat is volgens hem ook een knop (beïnvloeding). De voorzitter vindt, dat de politiek niet ontbreekt. Deze zal het juist over de stuurknoppen moeten hebben.

Dhr. Mooren vindt het van groot belang, dat de discussie een beetje geordend wordt.

Dhr. Poot zegt namens de bewonersvertegenwoordigers, dat zij zich kunnen vinden in de knoppen. Wel is het belangrijk, dat alle partijen (ook op de achtergrond) zich betrokken opstellen.

De voorzitter concludeert, dat iedereen zich kan vinden in de ordening die dhr. Schrijnen aanbrengt. Vraag blijft hoe met het economisch belang moet worden omgegaan.

Dhr. Mooren vraagt zich af, waar de economische meerwaarde zit van welke gebruikers. Verder vindt hij, dat het wat RO betreft niet past om lopende het proces eenzijdig dingen te doen (zoals bouwen).

Mw. v.d. Coevering merkt op, dat het Rijk een afspraak heeft met Lansingerland om te bouwen. Op niet nakomen van deze afspraak staat zelfs een boete. De gemeente heeft hiervoor grond aangekocht.

Dhr. Mooren stelt, dat de provincie een belangrijke taak heeft en dat een afsprakenkader met gemeenten over geluidscontouren zeer gewenst is.

Dhr. Poot vindt, dat over dit soort zaken permanent gesproken moet worden, ook als er geen luchthavenbesluit genomen hoeft te worden.

Mw. v.d. Coevering voegt nog toe, dat ook het milieu er met een stevige poot in moet staan.

Tenslotte merkt dhr. Lamphen nog op, dat ook de grootte van een gemeente van belang is, niet alleen maar wel of niet bouwen.

blok 2 (omgaan met overlast):

Op de vraag van de voorzitter hoe beter kan worden omgegaan met de overlast voor de omwonenden, oppert dhr. Schrijnen, dat empathie kan helpen. Wellicht is een andere aanpak nodig in de communicatie met gehinderden.

Volgens dhr. Zuidveld is het belangrijk te motiveren waarom bijvoorbeeld een bepaalde route is gevlogen. Echter klagers staan hier niet altijd voor open.

Op de vraag van de voorzitter wat nog meer verbeterd zou kunnen worden, noemt mw. v.d. Coevering als voorbeeld het regelmatig buurtgericht uitnodigen van mensen.

Dhr. Fortuyn wijst op de afspraak van de vorige vergadering om een keer de veelklagers uit te nodigen. Deze actie loopt. DCMR heeft inmiddels uitgezocht hoe deze mensen benaderd kunnen worden zonder in conflict te komen met privacy regelgeving.

Dhr. Zuidveld stelt voor om bij het indienen van een klacht als aan te vinken optie op te nemen “wilt u, dat er met u contact wordt opgenomen?”.

Dhr. Poot suggereert om bij elke terugkoppeling op een klacht een bijlage toe te voegen met een algemeen verhaal over het hoe en waarom.

Afgesproken wordt, dat de secretaris, RTHA, DCMR en een bewonersvertegenwoordiger samen een voorstel maken voor verbetering van de communicatie (in brede zin) met gehinderden (**actie: secretaris/ RTHA/ DCMR**).

Dhr. Mooren wijst tenslotte nog op het belang van een professionele opzet van het communicatie verhaal.

blok 3 (RO noordrand Rotterdam):

Dhr. Schrijnen ziet in dit gebied beweging in alle domeinen, en vindt, dat het gesprek hierover in samenhang een keer gevoerd moet worden. Op de vraag van de voorzitter wie in de lead is, wijst dhr. Schrijnen naar de provincie. Als eerste is het definiëren van de agenda aan de orde. Schrijnen constateert, dat het luchthavenbesluit de leefkwaliteit in Rotterdam Noord en Lansingerland beïnvloedt, maar dit is niet de enige factor.

Dhr. Fortuyn wijst erop, dat bovengenoemde discussie al wordt gevoerd op andere tafels. Beantwoording van de gestelde vragen (aan de verkenner) leidt volgens hem vanzelf tot een oplossing. Dhr. Schrijnen is het hier niet mee eens.

De voorzitter rondt af met de vaststelling dat het gesprek gevoerd moet worden over de leefkwaliteit in het gebied, want daar kan je niet omheen.

Tot besluit wordt nog kort stilgestaan bij het vervolgtraject. Dhr. Schrijnen vertelt, dat hierin helderheid moet worden verkregen over het eigenaarschap van de knoppen parallel aan het beantwoorden van de vragen. De resultaten kunnen worden besproken in de CRO van maart. Mw. Bom voegt hieraan toe, dat de planning nog steeds gericht is op een antwoord aan de Staatssecretaris vóór de zomer.

7. Meldingen hinder Vliegtuigbewegingen rondom RTHA

a. rapport 3^e kwartaal 2016 DCMR

Belangrijkste constatering is, dat ook in dit kwartaal het aantal frequente klagers fors is toegenomen ten opzichte van het jaar ervoor.

Er zijn geen opmerkingen naar aanleiding van de rapportage,

8. Rondvraag

Dhr. Poot vraagt naar eventuele effecten van de Brexit. Dhr. v.d. Kleij verwacht niet veel verandering.

Dhr. Poot vraagt naar de herziening van de luchtruimvisie en de rol van RTHA. De voorzitter antwoordt, dat de secretaris de discussie bij het ministerie van I&M volgt en dat dit onderwerp wordt geagendeerd zodra het rijp is voor discussie.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.